

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 1261

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 28 decembrie 2022

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 347 din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (1 ¹)—(1 ³), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3 ¹), ale art. 7 alin. (4) și (5 ¹), ale art. 8 alin. (5), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său	2–9	6.391. — Ordin al ministrului educației privind aprobarea cuantumului taxei de participare la cursul de inițiere în limba română, respectiv la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română pentru străinii adulți care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene.....	12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
M.222.— Ordin al ministrului apărării naționale pentru abrogarea Ordinului general al ministrului apărării naționale nr. OG.62/1986 privind instituirea unor restricții de zbor în spațiul aerian al Republicii Socialiste România	9	6.404. — Ordin al ministrului educației pentru modificarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 5.005/2014	13
3.305. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru modificarea și completarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.866/2021	10–11	6.409. — Ordin al ministrului educației pentru modificarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale pentru absolvenții învățământului profesional cu durata de 3 ani, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.435/2014	14
		6.419. — Ordin al ministrului educației pentru modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.434/2014	14–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 347**

din 26 mai 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3¹), ale art. 7 alin. (4) și (5¹), ale art. 8 alin. (5), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Titirișcă	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 13 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 14.469/320/2020/a1, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa** (Dosarul nr. 1.927D/2021).

8. Prin încheierile civile din 14 mai 2021, pronunțate în dosarele nr. 33/320/2021/a1 și nr. 11.148/320/2020/a1, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, în integralitatea sa** (dosarele nr. 1.932D/2021 și nr. 1.933D/2021).

9. Prin Sentința civilă nr. 1.366/2021 din 1 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 14.014/320/2020/a1, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa** (Dosarul nr. 1.955D/2021).

10. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri formulate de consumatori în temeiul Legii nr. 77/2016, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 52/2020.

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că legea criticată este neconstituțională pentru că a fost adoptată în lipsa solicitării unui aviz al Băncii Naționale a României, ceea ce încalcă art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție. Se subliniază că principiul legalității impune ca atât exigențele de ordin procedural, cât și cele de ordin substanțial să fie respectate în cadrul legiferării. Totodată, prin nerespectarea obligației de a solicita avizul Băncii Centrale Europene, statul român și-a încălcat obligația constituțională prevăzută în art. 148 alin. (2), de adecvare a dreptului național cu dreptul european.**

12. Se mai invocă faptul că Legea nr. 52/2020 aduce o gravă atingere dreptului la libertate economică și libertății comerțului, întrucât intervine în raporturile juridice încheiate între profesionist și consumatori, afectând în mod direct contraprestația la care creditorul este îndreptățit prin încheierea contractelor de credit. Modificarea condițiilor economice pe parcursul executării unui contract de credit, condiții care nu sunt sub influența creditorului, nu justifică modificarea obligației esențiale a debitorului, prin lipsirea creditorului de posibilitatea recuperării creanței în integralitatea sa. Legea nr. 52/2020

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 14.469/320/2020/a1 al Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.927D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.932D/2021, nr. 1.933D/2021 și nr. 1.955D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în integralitatea sa, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în dosarele nr. 33/320/2021/a1, nr. 11.148/320/2020/a1 și nr. 14.014/320/2020/a1 ale Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.932D/2021, nr. 1.933D/2021 și nr. 1.955D/2021 la Dosarul nr. 1.927D/2021, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

modifică raporturi juridice contractuale, intervenind exclusiv în favoarea uneia dintre părțile contractului, prin prejudicierea patrimoniului celeilalte părți contractante, instituind o discriminare inacceptabilă între subiecții de drept privat.

13. Se susține că art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (5), art. 10 alin. (1) și art. 11 din Legea nr. 77/2016 retroactivează, întrucât permit stingerea tuturor datoriilor, atât a celor deja născute, cât și a celor viitoare. Se punctează faptul că atât creanțele băncilor, cât și ale cesionarilor reprezintă un bun, un drept câștigat sub imperiul vechii legi. Se mai susține că legea criticată încalcă principiul securității juridice, întrucât prevede posibilitatea retroactivării sale, intervine peste principiul *pacta sunt servanda*, dispunând peste voința părților la mult timp după realizarea raportului juridic dintre acestea, și creează un dezechilibru în interpretarea unitară a legii, fiind astfel inaccesibilă.

14. Se mai afirmă că art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 încalcă dreptul la un proces echitabil, cu referire la principiul contradictorialității și al egalității armelor, precum și la dreptul de dispoziție al părților. Astfel, formularea unei contestații la notificare de către creditor pune instanțele judecătorești în situația de a echilibra contractul, pretenție pe care testatorul nu a formulat-o, ajungându-se la situația în care debitorul, deși nu formulează o cerere prin care învestesc instanța, vor dobândi calitatea de reclamant, ca parte în procesul civil, ca urmare a obligației stabilite de lege în sarcina instanței judecătorești, respectiv echilibrarea contractului. Mai mult, creditorul nu are nici măcar posibilitatea să solicite, în cadrul procedurii prevăzute de lege, echilibrarea contractului. Cu privire la încălcarea principiului egalității armelor, se deduce că aceasta ar rezulta din faptul că creditorului îi sunt impuse diverse obligații procedurale pentru sesizarea instanței judecătorești, specifice reclamantului, pe când debitorul nu are nicio obligație în acest sens, acesta beneficiind de statutul de pârât. Se arată că, dacă inițial debitorul are doar calitatea de pârât, ca efect al introducerii contestației, va dobândi „unde va pe parcurs” și calitatea de reclamant prin admiterea unor pretenții care nu sunt echivoc exprimate într-un act de sesizare al instanței. Se consideră că nimic nu împiedică debitorii să sesizeze în mod egal instanța, aceștia având la îndemână mijloace specifice prin care pot ca, în cadrul acțiunii deja inițiate de către creditor sau pe cale separată, să invoce propriile pretenții și să formuleze propriile cereri solicitând cu prioritate echilibrarea contractului, respectându-se în acest fel și dreptul la apărare al părții adverse. Se mai arată că art. 4 alin. (4) din lege nu reglementează sfera de conținut a noțiunii de echilibru a contractului, iar exprimarea legiuitorului este echivocă atunci când se referă la „*imposibilitatea vădită de continuare a contractului*”. Totodată, se arată că acesta cuprinde o soluție legislativă care a fost constatată ca fiind neconstituțională prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, pronunțată în cadrul controlului *a priori* de constituționalitate.

15. Se susține că instituirea unui anumit prag valoric al fluctuației valutare, respectiv de 52,6%, reprezintă o încălcare a art. 44 și 147 din Constituție, precum și a Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019. În același sens, se apreciază că pentru a interveni impreviziunea este necesar ca, pe lângă condiția privind consistența valorică și persistența temporală, să fie îndeplinită și condiția potrivit căreia debitorul să nu fi avut intenția expres materializată de a se angaja în executarea unui risc supraadăugat asociat contractului de credit. Se mai arată că nu poate fi considerată impreviziune situația în care obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă. Obligația lunară de achitare a ratelor de credit trebuie să reprezinte o abatere majoră de la situația avută în vedere la momentul contractării. Or, având în vedere faptul că debitorii au contractat pentru o perioadă îndelungată de timp, respectiv 20—30 de ani, analiza

impreviziunii nu se poate raporta doar la ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată. Fiind o perioadă foarte scurtă de timp, nu se poate concluziona că această creștere a ratelor raportat la dobânda variabilă este una ireversibilă. Prin urmare, reglementarea celor două prezumții absolute de impreviziune este complet deficitară.

16. Se mai arată că art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 încalcă dreptul de proprietate al creditorului, întrucât anularea debitelor deja scadente ar echivala cu o expropriere fără niciun fel de despăgubire. Or, aceste debite intră în sfera drepturilor câștigate. Același text de lege încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, întrucât intervine, pe de o parte, asupra litigiilor cu privire la care instanța a pronunțat o hotărâre definitivă și/sau irevocabilă și, pe de altă parte, asupra executărilor silite în cadrul cărora au fost pronunțate hotărâri judecătorești în soluționarea unor contestații la executare. Or, legiuitorul nu poate interveni asupra raporturilor juridice consfințite pe calea hotărârilor judecătorești, acestea bucurându-se de autoritate de lucru judecat.

17. **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă** apreciază, în dosarele nr. 1.927D/2021, nr. 1.932D/2021 și nr. 1.933D/2021, că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, având în vedere faptul că modificările aduse Legii nr. 77/2016 prin dispozițiile legale criticate au exclus orice drept de apreciere al instanței, rolul acesteia fiind unul pur formal.

18. În Dosarul nr. 1.955D/2021, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă**, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu și-a exprimat opinia cu privire la temeinicia excepției de neconstituționalitate.

19. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din actele de sesizare, îl constituie Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 13 mai 2020. Analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, se reține însă că autoarea excepției de neconstituționalitate are în vedere, punctual, dispozițiile articolului unic pct. 1—8 din Legea nr. 52/2020, precum și legea în ansamblul său.

23. În ceea ce privește stabilirea obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa, cu valoare de principiu, că, în exercitarea controlului de constituționalitate, instanța de contencios constituțional trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate; în caz contrar, Curtea ar fi ținută de un criteriu procedural strict formal, respectiv indicarea formală de către autorul excepției a textului legal criticat. Or, determinarea obiectului excepției de neconstituționalitate

este o operațiune care, pe lângă existența unor condiționări formale inerente ce incumbă în sarcina autorului acesteia, poate necesita și o apreciere obiectivă a Curții Constituționale, având în vedere finalitatea urmărită de autor prin ridicarea excepției. O atare concepție se impune tocmai datorită caracterului concret al controlului de constituționalitate exercitat pe cale de excepție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012, sau Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1006 din 18 decembrie 2006).

24. Prin urmare, având în vedere voința reală a autoarei excepției de neconstituționalitate, precum și dispozițiile art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit cărora „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”, Curtea reține ca obiect al excepției dispozițiile art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (11)—(13), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (31), ale art. 7 alin. (4) și (51), ale art. 8 alin. (5), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, precum și Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate extrinsecă. Textele legale criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (1): „Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor.”;

— Art. 4 alin. (11)—(13), (3) și (4): „(11) Reprezintă impreviziune:

a) pe durata executării contractului de credit, cursul de schimb valutar, aplicabil în vederea cumpărării monedei creditului, înregistrează la data transmiterii notificării de dare în plată o creștere de peste 52,6% față de data încheierii contractului de credit. În vederea calculării procentului de 52,6% se va avea în vedere cursul publicat de Banca Națională a României la data transmiterii notificării de plată și cursul de schimb publicat de Banca Națională a României la data încheierii contractului de credit;

b) pe durata executării contractului de credit, obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă.

(12) În scopul aplicării prevederilor prezentei legi este necesară menținerea pragurilor valorice prevăzute la alin. (11) lit. a) și b) în ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată.

(13) Presumțiile prevăzute la alin. (11) au caracter absolut. Creditorul care formulează contestație, conform art. 7, are obligația de a dovedi omisiunea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a notificării de dare în plată, prevăzute la alin. (1) lit. a)—d).

[...]

(3) Impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului, care formulează o notificare în condițiile art. 5 sau art. 8 alin. (5).

(4) Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale.”;

— Art. 5 alin. (3) și (31): „(3) Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere și nici mai lung de 90 de zile, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de un creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia.

Neprezentarea debitorului la termenele indicate în notificare echivalează cu renunțarea la notificarea de dare în plată și părțile vor fi repuse de drept în situația anterioară.

(31) Pe perioada notificării, precum și pe perioada soluționării cererilor prevăzute la art. 7 și 8, este interzisă înscrierea în Biroul de credit sau în alte baze de date negative cu privire la debitorii riscanți sau rău-platnici a debitorului care a efectuat notificarea prevăzută la art. 5 alin. (1), indiferent dacă înscrierea ar fi efectuată din inițiativa creditorului sau a unei autorități centrale sau locale. Dispozițiile prezentului alineat sunt aplicabile în mod corespunzător și persoanelor și procedurilor la care se referă art. 6 și, respectiv, art. 8 alin. (5).”;

— Art. 7 alin. (4) și (51): „(4) Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. De la data comunicării notificării de dare în plată, executările silită aflate în derulare, inclusiv popriri, se suspendă automat.

[...]

(51) În cazul admiterii contestației creditorului prin hotărâre definitivă, penalitățile și orice daune-interese care ar rezulta din parcurgerea procedurii notificării prevăzute la art. 5 și 6 vor putea fi pretinse doar dacă creditorul contestator probează că debitorul a fost de rea-credință la depunerea notificării.”;

— Art. 8 alin. (5): „(5) Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silită care se continuă contra debitorului. Se consideră că există impreviziune în cazul în care debitorul, care formulează notificare de dare în plată, a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit, prin poprire sau alte forme de executare silită, pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat. Dispozițiile art. 4 alin. (13) se aplică în mod corespunzător.”;

— Art. 10 alin. (1): „(1) La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.”;

— Art. 11 teza întâi: „În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit [...] prezenta lege se aplică [...] contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare [...]”.

25. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3)—(5) privind principiile statului de drept, al separației puterilor în stat, al legalității și al securității juridice, art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 44 cu privire la dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 126 referitor la instanțele judecătorești, art. 135 privind economia, art. 147 alin. (4) cu privire la efectele deciziilor Curții Constituționale și în art. 148 alin. (2) privind integrarea în Uniunea Europeană. Se mai invocă și art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 4 alin. (11)—(13), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (31), ale art. 7 alin. (4) și (51) și ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016, precum și asupra Legii

nr. 52/2020, în ansamblul său, prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 21 septembrie 2021.

27. Cu privire la critica de neconstituționalitate extrinsecă ce constă în faptul că la adoptarea Legii nr. 52/2020 nu s-a solicitat un aviz al Băncii Naționale a României, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 30 iunie 2004, Curtea a statuat că Banca Națională a României nu este o instituție fundamentală reglementată prin Constituție, astfel că solicitarea avizului său nu reprezintă un standard de constituționalitate, și că în discuție este o chestiune de drept civil, respectiv reglementarea ipotezelor de impreviziune care pot duce la încetarea contractului de credit prin darea în plată a imobilului ipotecat, astfel că nu intră în atribuțiile Băncii Naționale a României avizarea cazurilor de impreviziune, operațiune esențialmente de drept civil. Prin urmare, Curtea a reținut că Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, nu încalcă art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție prin raportare la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004.

28. Referitor la criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate, Curtea a reținut că acestea vizează în mod principal problema reglementării unor prezumții absolute de impreviziune. Pentru a determina dacă acestea se plasează în sfera riscului supraadăugat al contractului de credit, trebuie să aibă în vedere criteriile consistenței valorice și persistenței temporale a fluctuației în sensul Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020. Pe baza acestor criterii, legea analizată a fixat (i) consistența valorică a diferenței de curs valutar dintre valoarea monedei naționale și a celei străine la un procent de 52,6% raportată la data contractării creditului și (ii) persistența temporală circumscrisă la o perioadă de 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată, perioadă în care diferența de curs valutar anterioară trebuie să se mențină.

29. Cu privire la consistența valorică a diferenței de curs, s-a reținut că art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 77/2016 reglementează o prezumție de impreviziune care valorifică o creștere a cursului valutar de peste 50%, ceea ce reprezintă o abatere de la obișnuitul unor fluctuații valutare. Curtea a subliniat faptul că încheierea contractelor în monedă străină implică un risc valutar, risc care nu se poate transforma *de plano* într-o cauză de încetare a utilității sociale a contractului de credit. Prin urmare, riscul valutar nu are valențe subiective, ci obiective, astfel că impreviziunea întemeiată pe acesta nu ține seama de tipul sau durata contractului de credit ori de percepția ulterioară sau în timp a debitorului/creditorului. Ceea ce contează este ca legea să prezume că un risc valutar de o anumită consistență nu a putut face obiectul *in concreto* al unei previziuni de către niciuna dintre părțile contractului, trecând dincolo de puterea de prevedere a acestora. Faptul că legiuitorul nu a reglementat în mod distinct diferențele de risc valutar care se constituie în cazuri de impreviziune în funcție de durata contractului de credit nu demonstrează decât că toate situațiile trebuie tratate cu aceeași unitate de măsură, evitându-se, astfel, eventuale situații de inegalitate între debitori/creditori, după caz. Mai mult, spre a preveni astfel de situații, creditorii (profesioniști) trebuie să fie diligenți și să stabilească în contractele de credit clauze care să evite intervenirea unui astfel de caz de impreviziune. Nu este rolul Curții Constituționale să clasifice contractele de credit în contracte pe durată scurtă, medie sau lungă, în funcție de care să stabilească un anumit regim juridic sub aspectul reținerii impreviziunii și astfel să impună ea însăși anumite praguri pentru consistența valorică a diferenței de curs valutar.

30. Referitor la consistența temporală a diferenței de curs valutar, Curtea a reținut că menținerea pe o durată de 6 luni a diferenței de 52,6% dintre cursul actual și cel existent la data

încheierii contractului de credit relevă un caracter constant, continuu, ireversibil al fluctuației, care, așadar, nu este una temporară/circumstanțială/particulară. Nu este rolul Curții să stabilească dacă această perioadă trebuia să fie mai mare, ci doar să se asigure că este o perioadă rațională și care previne arbitrarul.

31. O altă chestiune invocată sub aspectul cerințelor de calitate a legii a fost aceea a stabilirii procentului care se subsumează riscului inerent și a celui care intră în registrul riscului supraadăugat. Această critică nu ține seama de conținutul normativ al textului analizat, care nu cuprinde vreo referire la un anumit procent care ar ține de riscul inerent, ci stabilește pur și simplu că dacă se atinge o asemenea diferență valorică între cursul monedei străine de la momentul contractării creditului și cel de la momentul invocării impreviziunii, intervenirea impreviziunii este prezumată, iar debitorul are opțiunea de a da în plată imobilul ipotecat.

32. Criticile vizând situația creditelor reeșalonate/restructurate aduc în discuție o problemă de aplicare a legii. În cazul contractului prin care se modifică contractul inițial în sensul prelungirii termenului de plată (reeșalonarea), cauza de impreviziune se raportează tot la data încheierii contractului de credit inițial, capitalul nefiind afectat, ci doar plata acestuia urmând a se realiza într-un interval temporal mai extins. În cazul creditelor deja restructurate, este o problemă distinctă, în sensul că dacă (i) principalul sumei de plată (capitalul) a format obiectul unei negocieri între părți, diminuându-se, invocarea acestei cauze de impreviziune devine posibilă numai prin raportare la această nouă dată și (ii) a fost stinsă obligația inițială prin încheierea în mod subsecvent a unui nou contract între debitor și creditor, ipoteză în care invocarea acestei cauze de impreviziune devine posibilă numai prin raportare la această nouă dată. Redimensionarea capitalului constituie o modificare esențială a contractului inițial încheiat, astfel că modificările contractuale care afectează capitalul produc efecte și în privința datei la care se raportează această cauză de impreviziune, data încheierii contractului de credit fiind data încheierii actului care „restructurează” capitalul.

33. Raportat la criticile de neconstituționalitate ce privesc faptul că instanțele naționale s-au pronunțat deseori cu privire la imposibilitatea calificării fluctuațiilor valutare drept caz de impreviziune, iar aceste constatări se bucură de autoritate de lucru judecat, Curtea a observat că, potrivit noului cadru normativ, fluctuațiile valutare de peste 52,6% reprezintă impreviziune, astfel că instanțele judecătorești nu mai au competența de a decide ele însele dacă sau în ce măsură fluctuația valutară poate fi calificată drept impreviziune. Întrucât legea a reglementat, pe calea unei definiții legale, o prezumție absolută de impreviziune, instanța judecătorească trebuie să o aplice în consecință. Totodată, autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești se raportează la norma aflată în vigoare, pe baza căreia a fost pronunțată, și nu împiedică modificarea acesteia. De altfel, în sistemul constituțional românesc, hotărârea judecătorească pronunțată de instanțele judecătorești ordinare nu constituie un izvor formal al dreptului. Prin urmare, noua reglementare nu încalcă exigențele de calitate a legii, din moment ce este comprehensibil faptul că se aplică și acelor contracte de credit în raport cu care, anterior intrării în vigoare a noii legi, instanțele judecătorești au considerat ca nefiind neîntrunite condițiile impreviziunii sub imperiul vechii reglementări. Prin urmare, Curtea a constatat că art. 4 alin. (1) lit. a), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

34. A doua prezumție reglementată valorifică creșterea obligației de plată lunară de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă. Întrucât obligația lunară de plată (rata lunară) constă din capital plus dobândă, rezultă că o creștere

cu 50% a ratei lunare trebuie să fie determinată de creșterea dobânzii cu cel puțin același quantum procentual. Această prezumție valorifică în latura sa de consistență valorică două aspecte: ponderea dobânzii în cadrul obligației lunare de plată și, corelativ acesteia, creșterea cu minimum 50% a dobânzii, care duce la creșterea cu cel puțin 50% a ratei lunare. Aceasta este condiția de consistență valorică, în timp ce criteriul persistenței temporale este menținerea acestei situații pe o durată de 6 luni consecutive. Raportarea se face la rata precedentă perioadei de 6 luni consecutive în care trebuie să se mențină această creștere. Nu este rolul Curții să stabilească dacă această fluctuație a valorii obligației lunare de plată determinată de creșterea dobânzii trebuia să fie de 50%-100%, ci doar să se asigure că este o fluctuație rațională luată în calcul și care previne arbitrarul. Or, cele de mai sus indică o abatere de la riscul inerent contractului de credit. Prin urmare, art. 4 alin. (1¹) lit. b), alin. (1²) și (1³) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

35. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 în raport cu art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Constituție, Curtea a arătat că, de principiu, o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 77/2016 poate parcurge 4 faze (2 extrajudiciare și 2 judiciare), iar în cadrul acestei proceduri se interpune art. 4 alin. (4) din lege, care stabilește că „*Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale*”. Curtea a reținut că întreaga procedură reglementată de Legea nr. 77/2016 include ideea de adaptare a contractului, astfel că fiecare fază a acestei proceduri implică aplicarea cu prioritate a soluției de adaptare a contractului în raport cu cea de încetare a acestuia. Astfel, în cele două faze extrajudiciare, cele două părți pot negocia atât adaptarea, cât și încetarea contractului de credit, iar dacă se ajunge la un acord în acest sens, fără intervenția instanței, fie creditorul nu mai formulează contestație, fie debitorul nu mai formulează acțiunea în stingerea creanței, după caz. Optându-se pentru soluția adaptării contractului se ajunge la evitarea încetării contractului de credit prin darea în plată a bunului imobil ipotecat, ceea ce reprezintă o aplicare fidelă a art. 4 alin. (4) teza întâi din lege. Prin urmare, dacă art. 4 alin. (4) teza întâi din lege este o reglementare de principiu care privește relația dintre debitor și creditor, atrăgându-le atenția asupra necesității menținerii utilității sociale a contractului de credit, teza a doua aduce în discuție obligația instanței judecătorești de a aplica — în mod prioritar — soluția adaptării contractului.

36. Curtea a stabilit că atât debitorul, pe cale reconvențională în cadrul contestației, cât și creditorul, în cadrul acțiunii în stingerea creanței, pot formula cereri de adaptare a contractului de credit. Posibilitatea formulării unor astfel de cereri reconvenționale trebuie recunoscută în fiecare fază procesuală în parte tocmai pentru că, pe de o parte, evită multiplicarea corespunzătoare a cererilor formulate de debitor și creditor, astfel că partea nu mai trebuie să formuleze o nouă cerere de adaptare a contractului prin mijlocirea dreptului comun, iar, pe de altă parte, asigură egalitatea juridică între cele două părți. Prin urmare, ca o exigență a dreptului la un proces echitabil, prin aplicarea art. 4 alin. (4) din lege, cererea de adaptare a contractului poate fi formulată atât în contestație, cât și în acțiunea în stingerea obligației.

37. În ipoteza intervenirii acordului părților pentru adaptarea contractului în cursul fazelor judiciare, instanța judecătorească va dispune adaptarea acestuia. În schimb, în măsura în care nu se întrunește un asemenea acord, aceasta va evalua dacă în cauză există o imposibilitate vădită a continuării contractului, încetarea acestuia dispunându-se doar în această situație. Stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor echivalează cu încetarea contractului, însă art. 4 alin. (4) din lege stabilește

că aceasta reprezintă o ultimă soluție aplicabilă în situația constatării impreviziunii, astfel că părțile trebuie să depună toate diligențele pentru menținerea utilității sociale a contractului, iar instanța judecătorească trebuie să urmărească, în mod firesc, continuarea contractului. De aceea, ca regulă, instanța trebuie să dispună adaptarea contractului de credit, cu excepția situației în care este demonstrată existența unei imposibilități vădite de continuare a acestuia. Această imposibilitate nu se analizează prin raportare la situația patrimonială a debitorului, pentru că nu există nicio relație între impreviziunea în contracte și situația financiară a debitorului, impreviziunea exprimând o tensiune intracontractuală, și nu una personală, ce transcende cadrului strict contractual. Așadar, sintagma *imposibilitate vădită a continuării contractului de credit* se raportează întotdeauna la drepturile și obligațiile rezultate din contractul de credit, instanța judecătorească neputând realiza un inventar al situației patrimoniale a debitorului pentru a decide adaptarea sau încetarea contractului.

38. În deciziile sale cu privire la Legea nr. 77/2016, Curtea a trebuit ea însăși să delimiteze impreviziunea de situația patrimonială actuală a debitorului (spre exemplu, Decizia nr. 415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018), tocmai pentru că, în mod greșit, instanțele judecătorești analizau și administrau un probatoriu pentru a determina situația materială a debitorului în vederea stabilirii unei afectări a echilibrului contractual, considerând că în acest mod se evaluează starea de impreviziune a contractului de credit. Or, echilibrul contractual în ipoteza contractului de credit nu se determină prin raportare la întregul patrimoniu al debitorului sau la posibilitățile sale financiare de rambursare a împrumutului, ci prin raportare strictă la conținutul clauzelor contractuale. Astfel, materializarea riscului supraadăugat are un efect direct asupra acestor clauze și, în consecință, generează în mod automat dezechilibrul contractual (Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragraful 51). Prin urmare, odată constatată impreviziunea potrivit conținutului matematic al art. 4 alin. (1¹)—(3) din Legea nr. 77/2016, instanța judecătorească poate dispune adaptarea contractului de credit. În măsura în care executarea contractului este excesiv de oneroasă sub aspectul drepturilor și obligațiilor derivând din chiar prevederile sale, acesta își pierde utilitatea socială, fiind, așadar, imposibilă/irațională continuarea sa; în acest caz, instanța va dispune stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și transmiterea dreptului de proprietate către creditor.

39. Având în vedere cele expuse, Curtea a constatat că art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât stabilește în mod clar că soluția adaptării contractului este prioritară încetării acestuia prin darea în plată a imobilului ipotecat, iar pentru a dispune una dintre cele două soluții, oferă instanței judecătorești un criteriu rațional, și anume aprecierea posibilității continuării executării contractului de credit prin raportare strict la prestațiile la care părțile s-au obligat. Totodată, textul criticat nu încalcă art. 21 alin. (3) din Constituție pentru că atât debitorul, cât și creditorul în faze procesuale distincte pot formula cereri de adaptare a contractului. Prin urmare, art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Constituție.

40. Cu privire la criticile aduse art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, Curtea a reiterat jurisprudența sa în materie, potrivit căreia suspendarea de drept operată prin textele de lege criticate este proporțională cu scopul legitim urmărit. Cu privire la art. 7 alin. (4) teza a doua din lege, Curtea a constatat că acest text este unul precizator, fără ca ipoteza sa normativă să dubleze art. 7 alin. (4) teza întâi din lege. Astfel, suspendarea executării silite, inclusiv a popririi, era deja prevăzută chiar de art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, în forma sa inițială. Prin urmare, art. 7 alin. (4) teza a doua din lege nu

încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa privind calitatea legii. În aceste condiții, art. 5 alin. (31) din Legea nr. 77/2016 nu este decât o consecință firească a art. 5 alin. (3), a art. 7 alin. (4) și a art. 8 alin. (3) din lege, faptul depunerii notificării și al desfășurării procedurilor judiciare consecutive acesteia neputând antrena înscrierea debitorului în Biroul de credit sau în alte baze de date negative cu privire la debitorii riscanți sau rău-platnici. Curtea a subliniat că textul criticat este unul de strictă interpretare, care se referă la datoria/penalitățile rezultate din contractul de credit supus notificării, și nu din alte acte/fapte juridice ale debitorului străine acestui contract. Având în vedere cele expuse, art. 5 alin. (3) și (31) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

41. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 7 alin. (51) din Legea nr. 77/2016 în raport cu art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție, Curtea a observat că acest text a fost introdus prin Legea nr. 52/2020 și a format obiectul controlului a priori de constituționalitate prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, paragrafele 114—116, fiind constatată neconstituțională, însă legiuitorul l-a pus de acord cu exigențele stabilite prin decizia anterioară a Curții Constituționale. Redactarea actuală diferă în mod esențial de cea constatată ca fiind neconstituțională, dispoziția legală criticată fiind pusă de acord cu decizia Curții Constituționale. Noua reglementare se circumscribează ipotezei admiterii contestației și se referă exclusiv la penalitățile și daunele-interese care ar rezulta din parcurgerea procedurii notificării, nu și la rata plătită de debitor. Astfel, dacă se probează că debitorul a fost de rea-credință, acesta datorează, în ipoteza admiterii contestației, pe lângă rată (capital și dobândă), penalități și daune-interese; în schimb, dacă a fost de bună-credință va datora doar rata (capital și dobândă). Având în vedere cele expuse, art. 7 alin. (51) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

42. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să modifice jurisprudența mai sus invocată, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

43. Curtea reține că dispozițiile art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 au fost constatate ca fiind neconstituționale prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, precizată, motivat de faptul că nu respectă deciziile anterioare ale Curții Constituționale (Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, precizată), fiind astfel contrar art. 147 alin. (4) din Constituție prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 44 din Constituție.

44. Pentru a ajunge la această soluție, Curtea a reținut că prezumția legală absolută instituită vizează debitorul împotriva căruia s-a derulat și s-a finalizat o procedură de executare silită, prin vânzarea imobilului cu destinație de locuință și împotriva căruia se continuă executarea, având ca debit un rest neacoperit ca urmare a vânzării realizate. O asemenea măsură reprezintă o ingerință a statului în dreptul de proprietate privată al creditorului, iar limitarea creanței anterioare numai la valoarea bunului ipotecat, pe motiv că acesta a fost executat silit, aspect căruia i se dă eficiența unei situații de impreviziune, fără ca aceasta să fie una reală și efectivă, nu relevă existența unui scop legitim al ingerinței, constituindu-se mai degrabă într-o măsură socială sau care valorifică o condiție potestativă simplă din partea debitorului, cu consecința privării de proprietate a creditorului asupra unei părți din creanța sa. Prin urmare, aceasta, în realitate, reprezintă o cauză de limitare a răspunderii contractuale a debitorului ce împiedică executarea contractului de credit, în funcție de voința debitorului. Practic, o circumstanță personală, fără legătură cu clauzele contractului, este convertită într-un caz de impreviziune.

45. Curtea a mai reținut că art. 8 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 77/2016 cuprinde un element de procedură și unul de

drept substanțial. Cel de procedură privește faptul că debitorul care apelează la procedura reglementată de art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 nu o poate face direct, ci prin depunerea unei notificări conform art. 5 alin. (1) din aceeași lege. Această reglementare procedurală reprezintă o transpunere în plan normativ a paragrafului 44 din Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017. În schimb, reglementarea de drept substanțial, și anume prezumerea absolută a impreviziunii în ipoteza în care debitorul a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat, conservă elementele de neconstituționalitate reținute în Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, afectând art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016. În concepția Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, reținerea impreviziunii pentru un creditor aflat în situația descrisă parcurge etapa notificării, a contestației la notificare, a încheierii actului de dare în plată și, în caz de neconformare a creditorului, etapa de stingere a datoriei izvorâte din contractul de credit. Prin urmare, pentru etapa notificării, ipotezele de impreviziune sunt reglementate de art. 4 alin. (11)—(13) din lege, acestora neputându-le fi alăturată o nouă ipoteză care vizează o eventuală consecință a impreviziunii (faptul că bunul imobil ipotecat a fost executat și că executarea continuă pentru că datoria inițială/accesoriile acesteia nu a/au fost acoperite/acoperite). Așadar, chiar dacă bunul imobil ipotecat a fost vândut la licitație publică, iar executarea silită continuă, debitorul trebuie să se încadreze în ipotezele de impreviziune prevăzute de art. 4 alin. (11)—(13) din lege pentru a putea solicita stingerea datoriei. În condițiile constatării neconstituționalității tezei a doua, Curtea a constatat și neconstituționalitatea tezei a treia pentru că aceasta devine restrictivă și poate relativiza întreaga procedură prin introducerea unui dubiu, respectiv acela că numai art. 4 alin. (13) se aplică în mod corespunzător, nu și celelalte dispoziții cuprinse în art. 4. Rezultă că, în ipoteza art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, pentru a se reține incidența impreviziunii, devin incidente dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. e) și alin. (11)—(13) din aceeași lege.

46. Prin urmare, raportat la cauza de față, având în vedere soluția de neconstituționalitate, precum și data sesizării Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

47. Sub acest aspect, este de subliniat faptul că, de principiu, chiar dacă, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate este respinsă ca devenită inadmisibilă, decizia anterioară de constatare a neconstituționalității poate reprezenta motiv de revizuire conform art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 301 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014, paragraful 20, Decizia nr. 497 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 18 noiembrie 2014, paragraful 32, sau Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016).

48. Desigur, revine instanțelor de judecată competența de a stabili cadrul procesual în care se soluționează litigiul dedus judecătii, în funcție de stadiul derulării contractului de credit și de data încheierii acestuia, aplicând în mod corespunzător dispozițiile legale specifice fiecărei faze procesuale în parte, împreună cu jurisprudența Curții Constituționale asociată acestora (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 39 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 772 din 7 septembrie 2018, paragraful 256).

49. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 1 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016

în raport cu art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 115, a statuat că, indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează. Faptul că legea stabilește criteriile în funcție de care intervine impreviziunea nu înseamnă că prevederile sale sunt retroactive; de altfel, judecătorul cauzei însuși avea competența de a stabili criteriile în funcție de care apreciază impreviziunea în perioada 2016—2019. Înlocuirea unor criterii judiciare variabile și subiective în sine cu criterii legale fixe și obiective nu echivalează cu încălcarea principiului neretroactivității. Impreviziunea a fost și este reglementată de Codul civil (atât de cel din 1864, cât și de cel din 2009), cu consecința fie a adaptării, fie a încetării contractului, prin urmare, modul de evaluare a sa (legală/judiciară) nu denotă o aplicare retroactivă a instituției în sine (a se vedea și Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1027 din 27 octombrie 2021, paragraful 81). De altfel, nici consecințele intervenirii sale nu sunt novatoare față de regulile generale existente în materie (adaptarea/încetarea contractului). Prin urmare, art. 1 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 15 alin. (2) din Constituție.

50. Cu referire specifică la prevederile art. 8 alin. (5) teza întâi din Legea nr. 77/2016, se impune reiterarea paragrafelor 196—199 din Decizia nr. 806 din 7 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 15 mai 2018. Astfel, Curtea a reținut că, pentru o înțelegere clară a acestui text, se impune situarea sa în contextul mai larg al art. 8 din Legea nr. 77/2016 în integralitatea lui. Alin. (1) al art. 8 din Legea nr. 77/2016 instituie un remediu judiciar de drept civil specific Legii nr. 77/2016, respectiv dreptul de a cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor. Art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 mai reglementează, deopotrivă, două aspecte cu referire la acest remediu judiciar.

51. În primul rând, dreptul debitorului de a cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor are o natură subsidiară, adică poate fi exercitat numai în situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de Legea nr. 77/2016. Așadar, debitorul își poate exercita dreptul menționat: 1) în situația în care creditorul nu procedează, potrivit art. 5 alin. (2) și (4) din Legea nr. 77/2016, la încheierea actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului constând, în principal, dobânzi și penalități izvorând din contractul de credit ipotecar, sau/și 2) în situația, reglementată de art. 7 alin. (6) din Legea nr. 77/2016, în care, în termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației formulate potrivit art. 7 din legea menționată, creditorul nu se prezintă, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia, în vederea semnării actului de dare în plată.

52. În al doilea rând, art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 îl indică pe titularul dreptului de a recurge la acest remediu judiciar specific, respectiv debitorul. Prevederile art. 8 alin. (5) teza întâi din Legea nr. 77/2016 reprezintă, la rândul lor, o clarificare a sferei titularului dreptului de a recurge la remediu judiciar specific instituit de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016. Astfel, dacă art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 nu face decât să se refere la categoria generală a debitorului, art. 8 alin. (5) teza întâi din Legea nr. 77/2016 se referă la o anumită categorie, specifică, de titulari ai acestui drept la acțiune, respectiv

consumatorul care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat. Cu alte cuvinte, legiuitorul a specificat, în mod expres, o anumită categorie de titulari ai remedului judiciar specific instituit de art. 8 al Legii nr. 77/2016 — consumatorul care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat. În sfârșit, în scopul clarificării sferei titularului dreptului la introducerea acțiunii instituite de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, art. 8 alin. (5) teza întâi al acesteia dispune că acel consumator care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat poate formula această acțiune, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra sa.

53. Rezultă că, în soluționarea acțiunii în constatare instituite de art. 8 al Legii nr. 77/2016, deci inclusiv a celei formulate de către consumatorul care a fost supus executării silite a imobilului ipotecat, instanța judecătorească va aplica, în mod obligatoriu, teoria impreviziunii. O asemenea concluzie este, de altfel, reținută și în paragraful 123 al Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, în care Curtea a subliniat că instanța judecătorească este competentă să se pronunțe cu privire la îndeplinirea condițiilor privind existența impreviziunii și în faza executării silite. În urma procesului de aplicare a teoriei impreviziunii, inclusiv în faza executării silite, instanța judecătorească, potrivit considerentelor de la paragraful 121 al deciziei anterioare, va pronunța o hotărâre prin care va dispune fie adaptarea contractului în forma pe care o decide, fie încetarea sa. În acest context, Curtea va respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (5) teza întâi din Legea nr. 77/2016.

54. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să modifice jurisprudența mai sus invocată, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

55. Cu privire la nerespectarea art. 148 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 668 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 8 iulie 2011, Curtea Constituțională a statuat că folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare, de către legea națională, a Constituției — unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate. Într-o atare ipoteză, demersul Curții Constituționale este distinct de simpla aplicare și interpretare a legii, competență ce aparține instanțelor judecătorești și autorităților administrative, sau de eventualele chestiuni ce țin de politica legislativă promovată de Parlament ori Guvern, după caz. Prin prisma condiționalității cumulative enunțate, rămâne la aprecierea Curții Constituționale aplicarea, în cadrul controlului de constituționalitate, a hotărârilor Curții de Justiție a Uniunii Europene sau formularea de către ea însăși a unor întrebări preliminare în vederea stabilirii conținutului normei europene. O atare atitudine ține de cooperarea dintre instanța constituțională națională și cea europeană, precum și de dialogul judiciar dintre acestea, fără a se aduce în discuție aspecte ce țin de stabilirea unor ierarhii între aceste instanțe. În cauză, prevederile invocate ale art. 127 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și ale art. 1 din Decizia Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 42 din 3 iulie 1998, nu au însă legătură cu ipoteza normativă a legii criticate, ele referindu-se la alte aspecte. Astfel, impreviziunea este o instituție esențialmente de drept civil. Prin urmare, dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituție nu au incidență în cauză.

56. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în dosarele nr. 14.469/320/2020/a1, nr. 33/320/2021/a1, nr. 11.148/320/2020/a1 și nr. 14.014/320/2020/a1 ale Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în aceleași dosare ale aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4), ale art. 5 alin. (3) și (3¹), ale art. 7 alin. (4) și (5¹), ale art. 8 alin. (5) teza întâi, ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Târgu Mureș — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 26 mai 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina Titirișcă

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN

**pentru abrogarea Ordinului general al ministrului apărării
naționale nr. OG.62/1986 privind instituirea unor restricții
de zbor în spațiul aerian al Republicii Socialiste România**

Pentru aplicarea prevederilor art. 17 și art. 65 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se abrogă Ordinul general al ministrului apărării naționale nr. OG.62/1986*) privind instituirea unor restricții de zbor în spațiul aerian al Republicii Socialiste România.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
p. Ministrul apărării naționale,

Eduard Bachide,
secretar de stat

București, 20 decembrie 2022.

Nr. M.222.

*) Ordinul general al ministrului apărării naționale nr. OG.62/1986 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN**pentru modificarea și completarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.866/2021**

Luând în considerare Referatul de aprobare al Administrației Fondului pentru Mediu nr. 982/LAN din 27.12.2022 pentru modificarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.866/2021, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 12 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Ghidul de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.866/2021, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 995 din 18 octombrie 2021, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) sesiunea de finanțare și sesiunea de depunere a dosarelor de finanțare;”

2. La articolul 6, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) analiza conformității administrative a documentelor depuse, a eligibilității solicitantului, proiectului și a cheltuielilor;”

3. La articolul 6, literele d)—g) se abrogă.

4. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ARTICOLUL 13

Conținutul dosarului de finanțare

Dosarul de finanțare va cuprinde următoarele documente:

a) cererea de finanțare nerambursabilă, semnată cu semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat emis de un prestator de servicii de încredere, conform Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE de către reprezentantul legal sau de către împuternicitul acestuia;

b) împuternicirea/actul administrativ prin care persoana care va semna cererea de finanțare este mandatată de către reprezentantul legal, după caz;

c) actul de identitate al reprezentantului legal sau al împuternicitului solicitantului;

d) documentul doveditor al deschiderii de către solicitantul aprobat la Trezoreria Statului a contului de venituri încasate de la Fondul pentru mediu, în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, și reprezentând finanțare nerambursabilă a proiectelor pentru protecția mediului. Contul va avea cod/indicator bugetar 43.02.44/43.44.00;

e) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile de plată către bugetul de stat, emis pe numele solicitantului de către

organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare, în original, în copie legalizată sau în Spațiul Privat Virtual — SPV;

f) certificatul de atestare fiscală privind impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele solicitantului de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are sediul solicitantul, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare, în original, în copie legalizată sau emis și comunicat prin mijloace electronice de transmitere la distanță;

g) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile la Fondul pentru mediu, emis pe numele solicitantului persoană juridică, de către AFM, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de finanțare, sau declarația pe propria răspundere de unde să rezulte că solicitantul și-a îndeplinit toate obligațiile la Fondul pentru mediu, respectiv a depus toate declarațiile privind obligațiile la Fondul pentru mediu și nu are sume datorate la data depunerii dosarului de finanțare; declarația va fi dată sub sancțiunea prevederilor penale privind falsul în declarații și va fi asumată prin semnătură electronică de către reprezentantul legal sau împuternicitul acestuia;

h) DALI/SF pentru obiectivul de investiții propus, care este întocmit (ă) conform Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să cuprindă și următoarele:

1. evidențierea situației actuale:

- (i) auditul sistemului actual, cu identificarea minimă a corpurilor de iluminat existente, a stâlpilor, a rețelelor de distribuție;
- (ii) identificarea consumului inițial anual de energie în iluminat public (Ci), calculat conform art. 4 alin. (1) lit. g);

2. dovedirea parametrilor proiectați:

- (i) rapoarte și calcule/studii luminotehnice conform standardelor din seria SR EN 13201, cu respectarea încadrării în clasa de iluminat a drumului/străzii;
- (ii) estimarea consumului final anual de energie în iluminat public (Cf), calculat conform art. 4 alin. (1) lit. h), rezultat din calculele luminotehnice în urma execuției proiectului.

Certificatul de urbanism, avizele și acordurile nu sunt obligatorii la depunerea dosarului de finanțare.

În situația în care anumite componente nu sunt considerate necesare în conținutul DALI/SF, se va motiva de către proiectant în acest sens.

Referitor la piesele desenate, se vor prezenta: plan de încadrare în zonă, plan de situație cu situația existentă (identificarea străzilor din proiect, a stâlpilor de iluminat echipați cu corpuri de iluminat existente, inclusiv puterile nominale ale corpurilor, și, după caz, a stâlpilor care nu sunt echipați cu corpuri de iluminat), plan de situație cu situația propusă (identificarea străzilor din proiect și a stâlpilor de iluminat pe care vor fi montate corpurile de iluminat propuse, inclusiv puterile nominale ale acestora);

i) hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București/județean/organului de decizie al solicitantului, care va conține:

1. aprobarea documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici;

2. acordul privind asigurarea și susținerea cheltuielilor implementării proiectului și care nu sunt finanțate de AFM;

j) audit energetic al obiectivului de investiție, elaborat de un auditor electroenergetic/complex sau manager energetic de localitate; se va depune, în copie, și atestatul auditorului/managerului energetic, valabil la momentul elaborării auditului energetic. Concluziile auditului energetic trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele informații:

1. numărul total al stâlpilor care intră în componența sistemului de iluminat pe care se intervine cu ocazia implementării proiectului, numărul total al corpurilor de iluminat existente și distribuția acestora pe străzile din comună/oraș/municipiu, precum și puterea totală instalată a acestora, calculată conform art. 4 alin. (1) lit. w), și consumul inițial anual de energie în iluminat public, calculat conform art. 4 alin. (1) lit. g);

2. numărul total al corpurilor de iluminat propuse a fi achiziționate și montate prin proiect, distribuția acestora pe străzile din comună/oraș/municipiu, precum și puterea totală instalată a acestora, calculată conform art. 4 alin. (1) lit. x), și consumul final anual de energie în iluminat public, calculat conform art. 4 alin. (1) lit. h);

3. economia de energie, calculată conform art. 4 alin. (1) lit. o), și cantitatea de emisii de CO₂ redusă, calculată cu factorul de conversie $f_{CO_2} = 0,265 \text{ kg CO}_2/\text{kWh}$."

5. **Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„ARTICOLUL 14

Depunerea dosarului de finanțare

(1) Înscrierea în cadrul Programului se realizează prin intermediul aplicației informatice puse la dispoziție de AFM.

(2) Înscrierile în aplicație se realizează în limita a 150% din bugetul alocat Programului."

6. **La articolul 15, litera c) a alineatului (2) și alineatul (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„c) completarea documentelor, dintre cele depuse potrivit art. 13, în cazul în care se constată că nu au fost depuse integral; prin excepție, în situația în care nu au fost depuse, documentele prevăzute la art. 13 lit. b)—d) pot fi prezentate integral, la solicitarea comisiei.

(3) Documentele/Informațiile prezentate potrivit alin. (2) vor atesta eligibilitatea solicitantului, proiectului și cheltuielilor la data depunerii dosarului de finanțare. Prin excepție, pentru documentele prevăzute la art. 13 lit. h)—j) pot fi transmise remedieri/clarificări care vor atesta eligibilitatea solicitantului, proiectului și cheltuielilor și la o dată ulterioară depunerii dosarului."

7. **La articolul 15, alineatele (6)—(9) se abrogă.**

8. **La articolul 16, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) Comitetul director al AFM avizează și propune spre aprobare Comitetului de avizare proiectele selectate pentru a fi finanțate din Fondul pentru mediu.

(2) Comitetul director al AFM aprobă lista proiectelor respinse de către Comisia de analiză."

9. **La anexa nr. 1 litera B punctul 3 din tabel, după subpunctul 3.2 se introduce un nou subpunct, subpunctul 3.3, cu următorul cuprins:**

„3.3. active necorporale noi (brevete, licențe, know-how) necesare investiției de bază”.

Art. II. — Prevederile art. I se aplică sesiunilor de finanțare lansate în cadrul Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public după intrarea în vigoare a prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Corvin Nedelcu,

secretar general

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

privind aprobarea cuantumului taxei de participare la cursul de inițiere în limba română, respectiv la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română pentru străinii adulți care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene

Având în vedere:

— prevederile art. 35¹ alin. (1) și art. 35² alin. (4)—(6) din Ordonanța Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, aprobată cu modificări prin Legea nr. 185/2004, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile art. 39 alin. (5) din Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 945/2020;

— prevederile art. 10 alin. (1), (6) și (7) și prevederile art. 18 alin. (1), (3) și (4) din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului educației nr. 6.129/2022 pentru aprobarea metodologiei privind organizarea și desfășurarea cursului de inițiere în limba română și a procedurii privind elaborarea, aprobarea și distribuirea programelor și manualelor cursului de inițiere în limba română pentru străinii adulți care au dobândit o formă de protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene;

— Referatul de aprobare nr. 2.737 din 24.11.2022 pentru aprobarea cuantumului taxei de participare la cursul de inițiere în limba română, respectiv la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română pentru străinii adulți care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene;

— în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Se aprobă cuantumului taxei privind participarea la cursul de inițiere în limba română, respectiv la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română pentru străinii adulți care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene.

(2) Cuantumul taxei pentru străinii care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene, care participă la cursul de inițiere în limba română și la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română, este în valoare de 4.000 lei.

(3) Cuantumul taxei pentru străinii care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene, care participă doar la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română, este în valoare de 400 lei.

Art. 2. — Direcția generală învățământ preuniversitar și Direcția generală management, resurse umane și rețea școlară din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare județene/inspectoratul școlar al municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru modificarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 5.005/2014**

În temeiul prevederilor art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile Ordinului ministrului educației nr. 3.505/2022 privind structura anului școlar 2022—2023, având în vedere Referatul cu nr. DGIP 2762/28.11.2022 de aprobare a Ordinului privind modificarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 5.005/2014,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale a absolvenților învățământului postliceal, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 5.005/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 23 decembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 13, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) decid structura centrelor de examen, până cel târziu la data de 31 ianuarie, stabilind unitățile/instituțiile de învățământ centre de examen, unitățile/instituțiile de învățământ arondate fiecărui centru de examen, calificările profesionale pentru care fiecare centru de examen organizează examene de certificare și locurile în care se vor desfășura probele de examen și iau măsuri pentru organizarea centrelor de examen în vederea desfășurării probelor de examen respectând standardul de pregătire profesională al fiecărei calificări profesionale;”

2. La articolul 13, litera Ț) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Ț) controlează, în fiecare unitate/instituție de învățământ, organizarea și desfășurarea activităților teoretice și practice pe parcursul perioadei de elaborare a proiectelor pentru examenul de certificare și, în perioada examenului, controlează modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare în centrele de examen;”

3. La articolul 19, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Înscrierile candidaților din seriile anterioare pentru susținerea examenelor care au ca probă de examen realizarea unui proiect se fac, de regulă, până cel târziu la data de 31 ianuarie. În acest caz, la înscriere, candidații consultă lista temelor proiectelor pentru respectiva calificare și depun o cerere de realizare a proiectului cu tema pentru care au optat.”

4. La articolul 25, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 25. — (1) Prin executarea, de către candidat, a unui proiect pe durata a cel puțin 13 săptămâni de cursuri aferente anului de studiu terminal și susținerea lui în condiții de examen sunt vizate competențe specifice calificării profesionale, conform standardului de pregătire profesională. Realizarea proiectului

are ca scop evidențierea activării specifice, în funcție de tema proiectului, a unităților de competențe tehnice specializate și a celor cheie, semnificative pentru demonstrarea, în situația de examen de certificare, a dobândirii calificării profesionale respective. Proiectul trebuie să ofere posibilitatea candidaților să își prezinte performanțele în utilizarea competențelor dobândite pentru rezolvarea unor probleme practice privind organizarea și desfășurarea proceselor tehnologice, acțiunilor și activităților din domeniul calificării profesionale, rezolvarea teoretică a unor probleme practice, rezolvarea de studii de caz etc.”

5. La articolul 25, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Lista temelor se definitivează și se face publică la nivelul unității/instituției de învățământ până la data de 15 ianuarie, în anul terminal de studiu.”

6. La articolul 25, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Candidații consultă tematica afișată și optează pentru una dintre teme. Opțiunea candidatului se face în scris, la secretariatul unității/instituției de învățământ, până la data de 31 ianuarie, în anul terminal de studiu. Validarea opțiunilor pentru temele de proiect necesită acceptul îndrumătorului proiectului și cel al unui cadru didactic din aria curriculară «Tehnologii», desemnat prin decizia directorului unității de învățământ cu avizul consiliului de administrație, pentru fiecare candidat în parte.”

7. La articolul 25, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Aprobarea opțiunilor pentru temele proiectelor, precum și stabilirea îndrumătorilor acestora se fac de către consiliul de administrație al unității/instituției de învățământ până la data de 15 februarie.”

Art. II. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare județene/al Municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Ligia Deca

București, 14 decembrie 2022.
Nr. 6404.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru modificarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale pentru absolvenții învățământului profesional cu durata de 3 ani, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.435/2014**

În temeiul prevederilor art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile Ordinului ministrului educației nr. 3.505/2022 privind structura anului școlar 2022—2023, având în vedere Referatul cu nr. 2.791 DGIP din 6.12.2022 de aprobare a Ordinului privind modificarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale pentru absolvenții învățământului profesional cu durata de 3 ani, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.435/2014,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale pentru absolvenții învățământului profesional cu durata de 3 ani, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.435/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 21 octombrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) CJEC/CMBEC stabilesc, în fiecare an școlar, unitățile de învățământ care organizează examenul de certificare a calificării profesionale, denumite în continuare *centre de examen*, având în vedere criteriile prevăzute în anexa nr. 1, și unitățile de învățământ arondate acestora, până cel târziu la data de 31 ianuarie, în anul școlar în care se derulează examenul de certificare.”

2. La articolul 10, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) propun centrele de examen, până cel târziu la data de 31 ianuarie, în anul școlar în care se derulează examenul de certificare, stabilind unitățile de învățământ — centre de examen, unitățile de învățământ arondate fiecărui centru de examen (dacă este cazul), calificările profesionale pentru care se organizează examene de certificare a calificării profesionale

și locul în care se vor desfășura probele de examen, și iau măsuri pentru organizarea centrelor de examen în vederea desfășurării probelor de examen, respectând standardul de pregătire profesională al fiecărei calificări profesionale.”

3. La articolul 21, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Lista națională a temelor pentru proba practică și fișele de evaluare asociate, aprobate de președintele CNEC, se postează pe site-ul MEN/CNDIPT pentru a fi la dispoziția tuturor unităților de învățământ profesional și tehnic din județe și din municipiul București, până la data de 15 ianuarie, în anul școlar în care se organizează examenul de certificare a calificării profesionale. ISJ/ISMB înștiințează unitățile de învățământ cu privire la postarea Listei naționale a temelor pentru proba practică și a fișelor de evaluare asociate.”

Art. II. Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare județene/al Municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 14 decembrie 2022.
Nr. 6.409.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.434/2014**

În temeiul prevederilor art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile Ordinului ministrului educației nr. 3.505/2022 privind structura anului școlar 2022—2023, având în vedere Referatul cu nr. DGIP 2.774 din 29.11.2022 de aprobare a Ordinului privind modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.434/2014,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.434/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 9 septembrie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 11, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) decid structura centrelor de examen, până cel târziu la data de 31 ianuarie, stabilind centrele de examen, unitățile de învățământ arondate fiecărui centru de examen, calificările pentru care fiecare centru de examen organizează examene de certificare și locul de desfășurare în care se vor desfășura probele de examen, și iau măsuri pentru organizarea centrelor de examen în vederea desfășurării probelor de examen, respectând standardul de pregătire profesională al fiecărei calificări profesionale;”.

2. La articolul 11, litera r) se modifică și va avea următorul cuprins:

„r) controlează în fiecare unitate de învățământ organizarea și desfășurarea activităților teoretice și practice pe parcursul perioadei de elaborare a proiectelor pentru examenul de certificare și modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare în centrele de examen;”.

3. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — Examenul de certificare a absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică, constă într-o probă practică — realizarea unui proiect pe durata a cel puțin 12 săptămâni de cursuri aferente anului de studiu terminal — și o probă orală — prezentarea și susținerea proiectului.”

4. La articolul 20, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — (1) Proba practică constă în realizarea unui proiect care are ca scop evidențierea activității specifice, în funcție de tema proiectului, a unităților de competențe tehnice generale, a unităților de competențe tehnice specializate și a celor cheie, semnificative pentru demonstrarea, în situația de examen de certificare, a dobândirii calificării respective. Prin executarea de către candidat a proiectului prevăzut la art. 19, pe parcursul perioadei sale de formare, și prin susținerea orală a proiectului în situația de examen sunt vizate competențe specifice calificării, conform standardului de pregătire profesională.”

5. La articolul 21, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Lista temelor de proiect se definitivează și se face publică la nivelul unității de învățământ până la data de 15 ianuarie, în anul școlar în care se organizează examenul de certificare.”

6. Articolul 22 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — (1) Candidații consultă tematica afișată și optează pentru una dintre teme. Opțiunea candidatului se face, în scris, la secretariatul unității de învățământ, până la data de 31 ianuarie, în anul școlar în care se organizează examenul de

certificare. Validarea opțiunilor pentru temele de proiect necesită acceptul îndrumătorului proiectului și pe cel al responsabilului ariei curriculare «Tehnologii», pentru fiecare candidat în parte.

(2) Aprobarea opțiunilor pentru temele proiectelor, precum și a îndrumătorilor acestora se face de către consiliul de administrație al unității de învățământ până cel târziu la data de 15 februarie.”

7. La articolul 23 alineatul (3), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) oferă consultații, îndrumă și monitorizează progresul proiectului pe toată perioada de realizare, precum și modul de redactare a părții scrise a acestuia;”.

8. La articolul 25, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 25. — (1) Realizarea proiectului pentru examenul de certificare se face individual sau în echipă. Pentru proiectul realizat în echipă sunt precizate clar sarcini precise pentru fiecare candidat. Proiectul se realizează sub îndrumarea persoanelor desemnate, pe durata prevăzută la art. 19 a claselor terminale ale liceului tehnologic.”

9. După articolul 37 se introduce un nou articol, articolul 37¹, cu următorul cuprins:

„Art. 37¹. — La organizarea și desfășurarea examenului de certificare pentru elevii cu deficiențe se fac următoarele precizări speciale:

1. Comisiile de examinare vor asigura condiții de egalizare a șanselor pentru candidații cu deficiențe, prin adaptarea procedurilor de examinare la particularitățile individuale și la cele specifice deficienței respective.

2. Exemple de asemenea adaptări sunt:

a) mărirea cu 15 minute a timpului alocat susținerii proiectului;

b) susținerea proiectului, în cadrul probei orale, cu ajutorul facilităților video interactive ale tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, cu utilizarea limbajului mimico-gestual, inclusiv posibilitatea asigurării, după caz, a unui interpret autorizat la elevii cu deficiențe de auz;

3. Candidații cu deficiențe din unitățile/instituțiile de învățământ de masă pot beneficia, după caz, de prevederile punctului anterior, în baza certificatului de încadrare în grad de handicap sau a unei adeverințe medicale eliberate de comisia medicală județeană/a municipiului București de orientare școlară-profesională. Acolo unde nu se pot realiza condiții de egalizare a șanselor, candidații vor fi orientați spre o unitate de învățământ special.

4. CNEC poate aproba și alte proceduri pentru candidații cu deficiențe/handicap, la propunerea CJEC/CMBEC.”

Art. II. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare județene/al Municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Ligia Deca

București, 15 decembrie 2022.
Nr. 6.419.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

5 948493 462705